

Tien jaar verwondering

*Veel ontwikkelingen.
Geen verandering.*

Homme Idzerda

Tien jaar verwondering

Veel ontwikkelingen.

Geen verandering.

Homme Idzerda

Inhoudsopgave

Voorwoord	
2001	7
Beweging Collega's Studie Keuze	
2002	17
Zoektocht Druk druk druk Oogkleppen Zorgen Ik begin oud te worden Slaapgebrek Het getrouwe beeld Bestuurslid Doelen Ratio versus emotie Proost Hygiënefactor	
2003	43
Verantwoordelijk Communiceren Nieuwjaarsduik Gele kaart Geen imago? Bezinning Amerikaanse droom Stage Vakantie Salaris De schijn tegen Asociaal?	
2004	69
Betrokkenheid Totaal apatisch CYA Koffie Automatisering Omzetjacht Incasseren Achterstallig onderhoud Wanneer? "It's the law" Regelzucht Toezicht	
2005	95
Begrip Hypocriet Subsidie Identiteit Zelfvertrouwen Out of control 30 Polyfone verklaring Afmelden per SMS Planning Applaus Vertrouwen	
2006	121
Verdraagzaam Herstellen vertrouwen Dossiervorming Betrokkenheid? Drie maanden Druk Feedback Accountancy leuk? Discussie Koffie! Collega's, kwaliteit en klanten Rondreis	
2007	147
Vrijheid Glazen plafond Slim? Nieuwe uitdagingen Prikkel Vermaak Flexibel Training Check Nieuwe ideeën Acht jaar van mijn leven Eigen mening	

ISBN/EAN: 978-9-082420-51-7

NUR: 401

Eerste druk, januari 2016

Uitgever: Fierder B.V.

© 2015 H.J. Idzerda

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

2008	173
Veiligheid Diversiteit Stop diversiteit Geen discussie Intern beheersen Passie Innoveren moet Sociaal wenselijk Eerste indruk Discussie of moddersmijten Zekerheid overschat Afdekken risico's	
2009	199
Nadenken Korte rokjes Ideale omstandigheden Opstaan Risico Toezicht versus vertrouwen Vooruit kijken RA's en AA's GHB Zwart-wit Afstandelijk en formalistisch Het geheugen is kort	
2010	225
Consequenties Vooruitziende blik Kritisch Smaak Zwart-wit Schade Present? Kort geheugen Gelijk hebben Oh oh Cherso Ruim honderd Wie stapt er mee uit de box?	
En toen	251
En toen	
Vertrek uit accountancy	
En nu verder	

Voorwoord

Als ik word gevraagd om eenmalig een column te schrijven voor De Accountant voel ik me vereerd. Mijn volledige ziel en zaligheid steek ik in die 400 woorden. Op geen enkele wijze besef ik welke impact dit uiteindelijk zal hebben op mijn leven. De column wordt gelezen en een eenmalige activiteit wordt bijna tien jaar lang een maandelijkse bezigheid. Een bezigheid die mij leert om scherp te formuleren. Nuances kan en moet ik daarbij weglaten. Een bezigheid die mij leert scherp, analytisch en kritisch te kijken naar mezelf en mijn omgeving. Ook al kijk ik met de kennis van nu toch iets anders terug op de overmoedige, soms zelfs arrogante, zelfreflectie van toen.

De columns worden gelezen en ik krijg bekendheid. Voor- en tegenstanders. Sommigen vinden dat ik mijn eigen nest bevuil, anderen kunnen zich volledig herkennen in mijn verhalen. Op basis van mijn columns mag ik ook presentaties verzorgen bij de diplomautreikingen van NIVRA. Mag ik ineens voor 500 personen mijn verhaal doen. Als ik voor die eerste presentatie de zaal inloop, schrik ik. Zoveel mensen had ik niet verwacht. Even schiet het door me heen om me alsnog ziek te melden. Uiteraard heb ik dat niet gedaan. Met knikkende knieën heb ik me over mijn angst heengezet. Mijn comfortzone heb ik daarmee verder uitgebreid.

Mijn columns hebben bijgedragen aan mijn ontwikkeling en aan de profilering van wie ik ben en waar ik voor sta. Ik heb dan ook met plezier mijn eigen columns weer gelezen en ben teruggestapt in de tijd. Boeiend om te zien waar ik me toen zo druk over maakte, boeiend om te zien hoe er zoveel veranderd is in mijn leven, fascinerend dat zaken die nu spelen al een decennium eerder te voorspellen waren. Daarentegen is het schokkend dat veel van de columns feitelijk tijdloos zijn. Een groot aantal kan zonder meer weer gepubliceerd worden en past in de huidige tijdgeest. De discussie over kwaliteit en betrokkenheid.

De impact van toezicht en formaliteiten. De vraag wat de rol van de accountant is en zijn toegevoegde waarde. Schokkend dat dit zo gemakkelijk kan. Er is zoveel gebeurd, er zijn zoveel ontwikkelingen geweest die aanleiding hadden kunnen geven tot verandering. En zo weinig daadwerkelijke veranderingen die zijn doorgevoerd. Geen idee wat het antwoord daarop moet zijn, geen idee hoe we een beroepsgroep volledig kunnen veranderen.

Ik heb met plezier mijn columns herlezen en mijn toevoegingen, inclusief mijn post-column periode, geschreven. Een plezierige verwondering die hopelijk geldt voor iedereen die dit boek leest.

Homme

Utrecht, december 2015

2001

Beweging

In september 2001 wordt mijn eerste column gepubliceerd. Ik ben gespannen. Wat zijn de reacties op, wat ik denk, dat mijn enige column in De Accountant zal zijn. Verder is het een normale maand. Ik ga naar kantoor en ga zitten op mijn vaste flexplek op de tweede verdieping. Maak me vooral druk over het tijdig kunnen afgeven van een verklaring. Op hetzelfde moment is aan de andere kant van de oceaan iemand van mijn leeftijd ook druk bezig met zijn werkzaamheden. Gefocust op het dichtvinken van weer een checklist zodat hij zijn deadline kan halen.

Heeft hij uit het raam gekeken en de Boeing zien aankomen, heeft hij pas opgekeken toen het vliegtuig het gebouw ramde of heeft hij stoïcijns doorgewerkt omdat hij geen tijd had voor weer een brandoefening?

Fascinerend om te constateren dat ik me druk maak om studie, werk en toekomst. Voor mij start een nieuwe fase met mijn columns, terwijl tegelijk iemand met plannen zijn leven ziet eindigen. Ik maak me druk over mijn onderscheidend vermogen. Anderen zijn druk bezig met overleven.

De columns veranderen veel in mijn leven. Niet direct, maar wel sluipenderwijs. Dat zie ik pas achteraf. Terugkijkend is er meer. De hele wereld verandert. Angst maakt zich meester van de maatschappij en het risicobewustzijn verandert sterk. Niet alleen bij accountants, maar vooral ook daarbuiten.

De uitkomsten van de onderzoeken naar de ramp in het Hemeltje in Volendam en de vuurwerkrampe in Enschede worden gepubliceerd. Onverantwoordelijk ondernemerschap waarbij bestaande wetten niet werden nageleefd en het ontoereikende toezicht dat niet corrigeerde. Een zelfde conclusie is getrokken na een aardbeving in India waarbij het dodental aanzienlijk hoger was omdat bouwvoorschriften jarenlang

niet zijn nageleefd. Er is niet veel fantasie nodig om deze conclusies te vertalen naar onze beroepsgroep.

Het risicobewustzijn verandert. Risico's moeten worden uitgesloten. Tunnels in Nederland bij drukke wegen worden afgesloten bij mogelijke dreigingen. Iedereen accepteert dit. Angst voor Antrax zorgt voor veel voorzichtigheid bij het openen van brieven.

Accountants merken er nog weinig van. Alleen hun klanten krijgen last. De onzekerheid die ontstaat zorgt voor een beperking van de groei. Vestigingen worden gesloten, banen worden geschrapt en reorganisatie worden aangekondigd.

Eén aspect raakt ook accountants, al is het maar beperkt tot wat zich later voordoet. Lernout & Hauspie wordt failliet verklaard. Meer dan een jaar na de eerste signalen van fraude. De bedragen die genoemd worden? Enkele honderdduizenden euro's. Bedragen die schril afsteken bij de schandalen die we dan nog niet kunnen vermoeden.

De wereld is in beweging. Een onrustige beweging. En ik? Ik houd me bezig met mijn collega's en mijn studie.

Collega's

De Accountant, september 2001

Op de etage waar ik werk, lopen ruim 150 mensen rond. Kan ik deze groep typeren? Accountantskantoren doen hun uiterste best om uit te dragen welke mensen ze zoeken. Afgaand op de brochures die elk jaar weer met de grootste zorg worden uitgebracht, staat elk accountantskantoor voor een ander type medewerker. Spijtig dat de organisaties die een verklaring moeten afgeven bij de getrouwheid van financiële verantwoordingen ook, op deze wijze andere leugens de wereld in helpen.

Als ik naar mijn collega's kijk, zie ik altijd weer andere personen. Nooit mensen die op elkaar lijken, nooit mensen waarbij ik meteen het logo van mijn werkgever voorbij zie flitsen. Zelf probeer ik daar ook aardig mijn steentje aan bij te dragen. Afwijken van de massa vind ik een groot goed. Niet de grijze muis, maar een stukje onderscheidend vermogen. Wellicht dat daarmee een gemeenschappelijk kenmerk naar voren komt. Gelijk zijn door te verschillen.

Een ander kenmerk dat naar voren komt, vind ik de grote mate van burgerlijkheid die ons kenmerkt. Het aantal samenwonenden, bijna getrouwde en huizenkopende stellen is niet te tellen. Daarbij komt nog de enorme hoeveelheden beschuit met muisjes die het afgelopen jaar mijn gebit hebben geteisterd en het indutten van de accountants is voltooid.

Het beeld van de accountant (voor zover een beeld aanwezig is) is saai en grijs. Bij mijn wervingsactiviteiten probeer ik altijd aan te geven dat mijn dagelijks werk boeiend en flitsend is. Maar als ik dan kijk naar het beeld dat naar voren komt uit het bovenstaande ga ik bijna denken dat het flitsende met name naar voren komt door de snelheidscontroles.

Zijn wij nu echt zo ingedut? Natuurlijk niet. Mijn collega's en ik zijn maatschappelijk geëngageerd en kunnen het onderling hebben over zaken die buiten ons werkveld liggen. De lease-auto, het salaris en natuurlijk onze door kantoor verstrekte organizers zijn interessante gespreksonderwerpen.

Dus toch meer overeenkomsten dan gedacht. Gelukkig hebben we donkergrijze en lichtgrijze muizen. Ik geef toe, ook ik heb gezondigd en heb een huis gekocht. Echter onderscheiden is een voorwaarde, de pijn is daarom verzacht door de keuken eruit te slopen. Kost alleen maar ruimte en wordt toch niet gebruikt.

Voor de rest sluit ook ik mij aan bij de gelederen en maak keurig mijn uren, beklaag mij over het feit dat geen indirecte uren geschreven mogen worden en zet mij af tegen de onzinnige eisen die aan de stage worden gesteld. Blijkbaar zijn de uitingen over het type medewerker dat we zoeken toch waarheidsgetrouwer dan ik dacht en ben ik minder uniek dan ik wil zijn.

Wie wil nog een beschuitje?

Studie

De Accountant, oktober 2001

Bij de gedachte aan mijn studie bekruipten mij altijd tegenstrijdige gedachten. Enerzijds wil ik wel weten, maar niet leren. Althans niet in de theorie, maar wel door middel van de praktijk. Anderzijds vind ik het heerlijk om in het wilde weg met medestudenten te discussiëren over bepaalde theorieën. Daarbij de praktische toepasbaarheid misschien nog wel eens uit het oog verliezend, maar zeker niet minder leerzaam.

Enerzijds wil ik veel tijd besteden aan mijn studie om er veel van op te steken en de opgedane kennis in de praktijk te kunnen toepassen. Bovendien wil ik de stof dermate goed beheersen dat ik de betreffende kennis ook altijd paraat heb. Anderzijds weet ik mijn studietijd zodanig in te plannen in mijn overige activiteiten als werk, VAS en vrienden dat ik er eigenlijk geen tijd voor overhoud. Vlak voor mijn examens moet ik dan weer alle zeilen bijzetten om toch gedurende 3½ uur mijn kennis te kunnen spuien. Gedurende het examen is de door mij gewenste permanente kennis al in beperkte mate aanwezig. Na de examens hoor ik alleen nog maar de bel luiden en kan ik naar de locatie van de klepel nog slechts gissen.

Ik vind het heerlijk dat ik op vrijdag lekker naar school kan gaan, een dag niet hoeft te werken en lekker kan bijkomen. Vervelend daarbij is echter wel dat ik niet aan het werk kan, mijn werk dus op zaterdag moet afmaken en daardoor niet meer toekom aan mijn studie. Als gevolg van het volgen van studie loopt mijn planning in de war, kan ik minder tijd besteden aan mijn studie en loop ik achterstand op. Kortom hoe meer tijd ik besteed aan mijn studie, hoe meer achterstand ik oloop. Misschien kan ik daarom beter stoppen met studeren en op die manier alsnog nominaal RA worden.

Van de studie word ik dan ook enigszins schizofreen. Wij snappen mijzelf dan ook niet altijd. Bij studie komt nog enige hypocrisie bij mij naar voren. Zelf neem ik regelmatig de rol van docent op mij. Bij interne cursussen en op de HEAO mag ik regelmatig anderen verblijden met de bij mij aanwezige kennis. Daarbij verwacht ik van alle betrokkenen de nodige inzet en het maken van huiswerk. Hetzelfde dat mijn docenten van mij vragen en waartoe ik niet altijd de bereidheid kan vinden. Als ik dan een vraag stel, kan ik de, ook door mij gehanteerde, wedervraag niet altijd waarderen.

Hoe ik over studie denk? Wat denk je er zelf van?

Keuze

De Accountant, december 2001

December negen jaar geleden. Een maand die ik mij nog goed kan herinneren. De maand waarin ik mij heb aangemeld voor de HEAO, richting accountancy. Als ik op opendagen of studiebeurzen sta, denk ik nog wel eens terug aan hoe ik tot de keuze ben gekomen.

De keuze voor accountancy heb ik snel gemaakt. Dat ik de economische kant op wil, is al duidelijk als mijn moeder mij het principe van een kasboek heeft uitgelegd en ik elke uitgave keurig boek, inclusief maandelijkse afsluiting. Geld is toch een interessant onderwerp. Enige twijfels komen naar voren als blijkt dat één van de aspecten van accountancy het veelvuldig omgaan met andere mensen is. Wordt er zichtbaar van mij verwacht dat ik sociaal vaardig ben. Gelukkig worden mijn twijfels gauw tenietgedaan door een kennismaking met een echte accountant. Het eerste verschil tussen theorie en praktijk is ontdekt.

Deze keuze is niet voor iedereen al zo vroeg weggelegd. Enige tijd geleden heb ik gesproken met een VWO-scholier die nog twijfelt tussen piloot en accountant. Helikopterview, bottom-up en top-down kunnen op beide beroepen van toepassing zijn. De link is dan ook gauw gelegd, maar het blijft toch een ongewone keus om nog te maken.

Na de keuze voor accountancy, moet ook de keuze voor de studiewijze worden gemaakt. Drie methodes zijn mogelijk: NIVRA-Nyenrode, HEAO en universiteit. Zelf heb ik gekozen voor de tweede. Gedurende deze periode heb ik me erg vermaakt en veel geleerd. Met name ook vanwege de (al dan niet gerelateerde) activiteiten naast de studie. Veel tijd om dingen ernaast te doen, maar de praktische invulling van het vak ontbreekt. Als ik begin met werken, is de praktische invulling aanwezig, de tijd om alle activiteiten ernaast te blijven doen is nu echter wel zeer beperkt.

Na vier jaar voltijds gestudeerd en deeltijds gewerkt te hebben en daarna vier jaar voltijds gewerkt en deeltijds gestudeerd te hebben weet ik nog steeds niet of ik de goede keuze heb gemaakt. Meteen werken na het VWO had ik wellicht leuker gevonden. Een universitaire opleiding met bijpassend studentenleven had mij wellicht meer gevormd. Misschien is dit wel de juiste keuze geweest. Wie zal het zeggen? Ik niet voor mezelf en zeker niet voor een ander.

Tijdens opendagen krijg ik regelmatig de vraag om advies. Een advies dat ik niet kan en niet wil geven. Voor deze keuze heb ik iets nodig wat ik niet van de ander heb: zelfkennis. Zelfs kennis van mijzelf heb ik nog onvoldoende.

Had ik dan toch psychologie moeten kiezen?